

Uniejów, 12 lutego 2020 roku

LIST OTWARTY

DO BURMISTRZA MIASTA UNIEJÓW

Szanowny Panie Burmistrzu,

Jako

zwracamy się do Pana Burmistrza z apelem dotyczącym wycinki drzew w Gminie Uniejów.

Jako przykład chcielibyśmy odnieść się do wycinki drzew przeprowadzonej na terenie Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Floriana przy ul. Plac Kolegiacki 2 w Uniejowie.

W dniu 23.08.2019 roku Parafia skierowała do Pana Burmistrza wniosek o udzielenie zezwolenia na usunięcie drzew. W treści wniosku oznaczono numer działki 1495, obręb Uniejów, gmina Uniejów oraz wymieniono gatunki drzew do usunięcia. **We wniosku wskazano następujące drzewa do usunięcia:**

- ✓ kasztanowce zwyczajne o obwodzie pnia na wysokości 130 cm: 302 cm, 210 cm, 211 cm, 233 cm;
- ✓ wiązy szypułkowe o obwodzie pnia na wysokości 130 cm: 418 cm, 275 cm;
- ✓ klony zwyczajne o obwodzie pnia na wysokości 130 cm: 206 cm, 196 cm, 182 cm, 126 cm, 161 cm, 165 cm, 259 cm, 100 cm;
- ✓ jesion wyniosły o obwodzie pnia na wysokości 130 cm: 242 cm, 399 cm;
- ✓ lipy drobnolistne o obwodzie pnia na wysokości 130 cm: 206 cm, 196 cm, 182 cm, 242 cm, 144 cm, 246 cm, 151 cm, 156 cm;
- ✓ 2 sztuki świerku kłującego o obwodzie pnia na wysokości 130 cm: 27 cm i 84 cm.

Łącznie proboszcz parafii domagał się wyrażenia zgody na wycinke 24 drzew.

W uzasadnieniu wniosku podano bardzo szczątkowe informacje co do stanu drzew. Proboszcz Parafii p.w. Św. Floriana wskazał na zły stan następujących drzew:

1. kasztanowca zwyczajnego o obwodzie pnia na wysokości 130 cm: 233, który posiada ubytek wgłębny w pniu - **a zatem pozostałe 3 drzewa najpewniej nie znajdowały się w złym stanie uzasadniającym ich usunięcie;**
2. wiąz szypułkowy o obwodzie pnia na wysokości 130 cm: 418 posiada spróchniały pień z widocznymi wydatkami wgłębnymi - **a zatem pozostały wiąz nie znajdował się w złym stanie uzasadniającym jego usunięcie;**
3. lip drobnolistnych o obwodzie pnia na wysokości 130 cm: 206 cm, 196 cm, 182 cm, które stanowiły zagrożenie dla linii energetycznej oraz użytkowników drogi - **a zatem pozostałe 5 drzew nie stanowiło zagrożenia dla linii energetycznej i użytkowników drogi, co uzasadniałoby ich usunięcie.**

Co do pozostałych drzew lakonicznie wskazano, że zagrażają one użytkownikom uroczystości kościelnych oraz stanowią zagrożenie dla obiektu zabytkowego Kościoła Parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP i Św. Floriana.

Jako miejsce usytuowania drzew wskazano, iż jest to teren przykościelny, także bez precyzyjnego wskazania położenia danej grupy drzew.

Zgodnie z art. 83c ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia z dnia 16 kwietnia 2004 r., Dz.U.2018.1614 t.j. z dnia 2018.08.23, dalej zwana u.o.p., Organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu przed jego wydaniem dokonuje oględzin w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych.

Jak czytamy w Komentarzu autorstwa Krzysztofa Gruszeckiego, do Ustawy o ochronie przyrody. Komentarz, opublikowano: LEX/el. 2017, rozwiązanie to (ogłędziny) - jako wymagające od pracowników organów administracji legitymowania się olbrzymią wiedzą przyrodniczą. (...) W związku z tym należy przyjąć, że ocena będzie musiała odnosić się do wszystkich składników środowiska przyrodniczego objętych ochroną gatunkową, dla których drzewa i krzewy mogą być ich siedliskiem albo miejscem stałego przebywania. W przytoczonym przepisie mówi się bowiem bardzo ogólnie o występowaniu gatunków chronionych w obrębie drzew lub krzewów. W praktyce wywołuje to zatem ten skutek, że w każdym przypadku organ administracji powinien ustalić, czy w ocenianym miejscu nie występuje któryś z gatunków chronionych wymienionych odpowiednio w rozporządzeniach wprowadzających ochronę gatunkową. (...) W związku z tym w przypadkach wątpliwych w celu rozwiania wątpliwości może istnieć konieczność wystąpienia z zapytaniem do organów ochrony przyrody, czy posiadają informacje potwierdzające taki fakt lub przeprowadzenia na podstawie art. 84 § 1 k.p.a. dowodu z opinii biegłego na okoliczność występowania gatunków chronionych albo nawet taksacji tych gatunków, w przypadku gdy ich przyporządkowanie nasuwa wątpliwości.

W przedmiotowej sprawie w dniu 27.08.2019 roku zostały przeprowadzone oględziny drzew z terenu działki o nr ewidencyjnym 1495, obręb Uniejów. Oględziny zostały przeprowadzone przez pracownika Urzędu Gminy, inspektora ds. ochrony środowiska, przy udziale proboszcza Parafii. W protokole oględzin nie znalazły się żadne merytoryczne informacje co do stanu drzew, które zostały objęte wnioskiem. Osoba sporządzająca protokół wręcz przepisała treść znajdującą się we wniosku o udzielenie zezwolenia na wycinkę drzew. W powołanym dokumencie, wskazano, że zły stan zdrowotny może spowodować samoistne przewrócenie się przedmiotowego drzewa (wiązu szypułkowego). Powyższe nie zostało w żaden sposób poparte szczegółowymi badaniami, czy też opinią dendrologa. W dalszej części protokołu zamieszczono jedynie informację, iż rozrost systemu korzeniowego przedmiotowych drzew powoduje uszkodzenie ogrodzenia znajdującego się na terenie działki. Powiększające się konary drzew doprowadzały do zagrożenia obiektu zabytkowego Kościoła. Należy zaznaczyć, że taka argumentacja nie znalazła się we wniosku skierowanym przez Parafię Rzymskokatolicką. W naszej ocenie wycinka tak dużej

ilości, ponad stuletnich wiązów, kasztanowców i lip winna zostać poprzedzona specjalistycznymi badaniami i oceną przez biegłego dendrologa. Niestety władze gminy Uniejów nie zleciły ich wykonania. Ogłędziny stanu drzew nie zostały przeprowadzone w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami.

Dalsza analiza wniosku, jak i protokołu pozwala na stwierdzenie kolejnych nieprawidłowości. We wniosku, proboszcz Parafii jako jedną z przesłanek pozytywnych uzasadniających wycinkę drzew podał, że stwarzają one zagrożenie dla linii energetycznej. Dla jasności należy podać, że linia energetyczna przebiega po drugiej stronie ulicy, a zatem w żaden sposób drzewa rosnące w sąsiedztwie Parafii nie kolidowały z jej powstaniem. Te okoliczności nie zostały w żaden sposób zweryfikowane przez władze gminy Uniejów.

W miejscu po wycince drzew na działce nr ewidencyjnej nr 1495 zostało zamontowane nowe oświetlenie. Zapewne, gdyby istniały tam drzewa, przeprowadzenie takiej inwestycji było by znacznie utrudnione. Takie plany nie zostały jednak wskazane we wniosku sporządzonym przez proboszcza. Istotną okolicznością jest również fakt wydania w dniu 13 kwietnia 2016 roku uchwały nr XXV/197/2016 Rady Miejskiej w Uniejowie w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody wiazu szypułkowego położonego w miejscowości Uniejów na działce nr 1495, obręb Uniejów, stanowiącej własność Parafii Uniejów, ustanowionego zarządzeniem Wojewody Końskiego nr 50.

W uzasadnieniu uchwały podano, że pozbawienie statusu pomnika przyrody następuje z uwagi na utratę wartości przyrodniczych i krajobrazowych, a także zagrożenia bezpieczeństwa lokalnego. Uzasadnienie należy uznać jako całkowicie błędne, bowiem rosnący tam wówczas wiaz szypułkowy był drzewem zdrowym, które rośło na terenie Kolegiaty jeszcze przez kolejne trzy lata.

W miejscu wycinki władze gminy nie zaleciły wykonania przez Parafię nasadzeń zastępczych, co naszym zdaniem było w okolicznościach niniejszej sprawy konieczne. Co prawda można odstąpić od zlecenia nasadzeń zastępczych tylko w przypadku, gdy usunięcie drzew nie spowoduje znaczących strat w środowisku. Oczywiście jest, że usunięcie, aż 24 ponad stuletnich drzew było ogromną stratą dla środowiska.

Decyzją z dnia 28.08.2019 roku zezwolono na usunięcie wszystkich drzew ujętych we wniosku.

W uzasadnieniu wskazano, że na podstawie wizji terenowej potwierdzono obwód oraz gatunek drzew. W wydanej decyzji również powielone zostały argumenty zawarte we wniosku, a zatem nie zamieszczono w niej żądanych szczegółowych i merytorycznych informacji o stanie zadrzewienia. Ogólnikowo jedynie wskazano, że w większości drzewostan znajdujący się na terenie działki nr ewidencyjnej nr 1495 w gminie Uniejów posiada osłabiony stan fitosanitarny. Wypada przypomnieć, iż takie ustalenia mogą być wyłącznie przedmiotem ustaleń biegłych z zakresu dendrologii lub osób posiadających wysokie kwalifikacje w dziedzinie ochrony środowiska.

Powodem, dla którego zdecydowaliśmy się na interwencję w sprawie wycinki drzew wokół Kolegiaty jest nasza troska o środowisko naturalne i zielen miejską w Uniejowie.

Uważamy, że wycinki drzew wokół Kolegiaty można było uniknąć.

Chcemy by kolejne inwestycje i nowe projekty odbywały się z poszanowaniem zieleni, która stanowi nasze dziedzictwo i jest niezmiernie cenna w obecnych czasach.

Aby w przyszłości uniknąć podobnych zaniedbań prowadzących do utraty zieleni miejskiej w Uniejowie i wątpliwości w kwestii ewentualnych wycinek drzew, prosimy o stworzenie standardów ochrony przyrody z naciskiem na zielen wysoką w Uniejowie.

Jesteśmy świadomymi tego jak nieocenioną wartość dla środowiska i dla jakości życia mieszkańców mają duże, w pełni wykształcone drzewa, chcemy aby Pan jako Burmistrz Gminy Uniejów położył nacisk przede wszystkim na ich pielęgnację, tak by uchronić je przed ewentualnymi chorobami i niepotrzebną wycinką. W dobie gwałtownie zmieniającego się klimatu, jako organ powołany do ochrony środowiska, powinien Pan robić wszystko aby drzew w mieście było jak najwięcej, a przede wszystkim nie usuwać tych, które już są i tych, które nie kwalifikują się do usunięcia. Bardzo często są to drzewa zdrowe, które mogłyby jeszcze wiele lat rosnać i wspomagać środowisko.

Sadzenie nowych, młodych drzew jest ważne, ale ważniejsze jest dbanie o drzewa starsze, które już rosną na terenie gminy. Małe, młode drzewa, nie spełniają takich funkcji jak te już w pełni wykształcone, duże kilkudziesięcioletnie drzewa.

Potwierdzeniem tego są badania naukowe, które dowodzą, iż jedno duże drzewo możemy zrekompensować 100-300 drzewami młodymi.

Duże drzewa pełnią ogromnie ważną rolę dla naszego środowiska - nawilgacają powietrze, pochłaniają zanieczyszczenia z powietrza, w tym przede wszystkim główne składniki smogu, powodujące uszkodzenia układu oddechowego, czy rakotwórcze pyły zawieszone. Duże drzewa pochłaniają wodę, dzięki czemu woda po ulewach nie zatapia studzienek i nie podtapia piwnic. Drzewa obniżają także temperaturę na ulicy, tłumią hałas uliczny, czy pomagają obniżyć koszty ogrzewania budynków zimą. Nim podejmiemy więc Pan decyzję o posadzeniu nowych, młodych drzew, prosimy rozejrzeć się czy tam już nie rosną jakieś dorosłe, niezwykle ważne dla naszego środowiska drzewa. Nowe inwestycje czy przebudowy infrastruktury miejskiej powinny uwzględniać zielen, która już istnieje, a nie skutkować ich usuwaniem. Jest to zarówno niekorzystne dla klimatu jak i nieekonomiczne.

W czasach globalnego ocieplenia istnieje także duże prawdopodobieństwo, że część z nowo nasadzonych drzew się po prostu nie przyjmie lub aby się przyjęły będzie to wymagało dużo kosztowniejszej pielęgnacji niż pielęgnacja rosnących już, dorosłych drzew.

Kluczowymi działaniami, o których podjęcie prosimy dla ochrony zieleni miejskiej w Uniejowie są przede wszystkim:

- Inwentaryzacja zieleni wysokiej rosnącej na terenie miasta (drzewa w mieście, drzewa w parku, drzewa uliczne, drzewa na terenach zielonych, drzewa skwerów) oraz stworzenie mapy drzew, co pozwoli na poprawne nimi zarządzanie.

- Profilaktyka - profesjonalna, zgodna ze sztuką ogrodniczą, całoroczna pielęgnacja zieleni wysokiej, z przestrzeganiem zasad etyki zawodowej oraz przeprowadzanie badań kontrolnych.

- Szybka interwencja - ratowanie chorych i zagrożonych drzew; podejmowanie, wyłącznie przez profesjonalistów cięć sanitarnych gdy to konieczne.

- Konsultacje z dendrologiem rzeczoznawcą, przed wydaniem zgody na ewentualną wycinkę drzewa; badanie drzewa przez specjalistę, zwłaszcza w sytuacjach wątpliwych.

- Wszelkie projekty inwestycyjne na terenach z zielenią wysoką, a przede wszystkim plan prac budowlanych w obrębie takich inwestycji powinny być konsultowane z dendrologiem, a w projektach szczególnie ryzykownych dla zieleni wysokiej, każdorazowa kontrola dendrologa podczas prac budowlanych.

Naszym celem jest dialog i chęć dzielenia się wiedzą i pomysłami w zakresie ochrony przyrody, zwłaszcza zieleni wysokiej w Uniejowie. Mamy nadzieję, że wspólne dbanie o nasze otoczenie pozwoli uniknąć takich sytuacji w przyszłości. Chcemy dążyć do kompromisowych rozwiązań na rzecz otaczającej nas przyrody.

Z wyrazami szacunku